

1. Mëë ci Kuoth Mu-thæth kàm lueekdæ dàñ wäl, cuæ Mu-thæth jiok bä i bæ duœær täth kæ kuidæ. Kä æ lèèñu?
-Ci Kuoth Mu-thæth jiok i bæ jæ tàth kæ-mæ.

2. Æn Kuoth göræ tic mi dèræ cieñ thin?
-Šèth.

3. Kä æ ñu /ci Kuoth tic mi cieñæ thin gor œ?
-Kæ šoo Kuoth æ Yiëë.
-Kæ šoo Kuoth tæ guàthni diaal kæ jæn guàthæ kæl œ.

4. Kä æ guk indiæn ci Kuoth æ lät kænæ Gaat Ith-rÿl œ?
-Mi ci Gaat Ith-rÿl ñutkæ diaal luøeth, bi Kuoth kæ pöth, Kä mi /kèn Gaat Ith-rÿl ñutkæ diaal luøeth, bi Kuoth kæ duäc.

5. Æn Gaat Ith-ræl luàñkæ ñut Kuøeth kæ kàp?
-Šèth.

6. Ñäc Kuothæ æn šoo Gaat Ith-rÿl /ca ñuøtkæ dè luäñ kæ kàp?
-Juä.

7. Æ duäc indiæn kæ Kuoth mi cäñ tolkæ ni ñuøtdæ kæl bæ?
-Æ Lià ræi Bar Maac mi Dòraar.

8. Æ duœær indiæn ci Kuoth æ rialikä kæ šoo bi Gaat Ith-rÿl ro bar kæ jæ mœ?
-Mi ci Gaat Ith-rÿl duer duir cäñ kuÿylæ tol ni ñuøt kæl, bi Gaat Ith-tÿl wä kæ kæ-mæ kæ šoo ba rim lèèni nañ thin.

9. Æ ñu mi bi Kuoth æ lät mi cæ riæm lèèni næn?
-Mi ci Kuoth riæm lèèni næn, bi Kuoth duäc Gan Ith-rÿl pàl thin æ mäni mi cæ tè kæ cut mi gœa mi bi bèn.

10. Gòr Kuoth šoo bi Mu-thæth kænæ Gaat Ith-rýl kæ-mæ täth id?

-Ni kæ pèk in ci Kuoth æ nyöth.

11. Duèl ræw tæ ci Kuoth kæ lär i ba täth kæ kæ-mæ cœal kæ kæ id?

-Duèl in Šæl rœ kænæ Duèl in Šæl rœ æ lõñ.

12. Cœal ciot thandukä min læi rœ ëe ci Kuoth æ lär Mu-thæth i ba lät kæ ba lath ræi Duèl in Šæl rœ AE lõñ id?

-Thanduk guk ñutä.

13. Lötæ ni ñu æn gëèl ëe däæk Duèl in Šæl rœ kænæ Duèl in Šæl rœ AE lõñ?

-Gëèl timæ ni Gaat Ith-rýl šoo i kæn nànkæ kæ Kuoth kæ kui duirä.

14. Kæ æ ñu ci Kuoth Gaat Ith-rýl jiok i bikæ tètkiæn lath wii lçç in ba wä näk œ?

-Bi raan Ith-rýl tètkæ kueñ wii lçç kæ šoo bæ jæ nyöth i cæ duèr kæ röñæ kæ lià kæ kuidæ, kæ šoo noe bi Kuoth lià lçç cu nhæk guäthdæ.

15. AE ñu riæm lèeni dè dueer Gan Ith-rýl dhil luäñ kæ cut?

-Šèth.

16. AE ñu thièèc Kuoth Gaat Ith-rýl kæ näk lçç kæ kui duèèrikiæn œ?

-Kuoth ñìicæ ni Gaat Ith-rýl i duäc duirä æ lià.

17. AE ñu mi dè Kuoth æ lät mi cæ riæm lèeni næn?

-Mi ci Kuoth riæm lèeni næn, bæ duäc in dèræ duäac in Gaat Ith-rýl dhil päl æ mäni mi ci cut duirä mi goea bèn.

18. Mi ci cäñ ëe ci Kuoth æ mæk kæ kui AE-run i bæ cöth Duèl in Šyl rœ æ lõñ cöp, æ ñu ci Kuoth æ lär AE-run i bæ nañ kæ jæ kææl œ?

-Ci Kuoth AE-run jiok i bæ riæm lÿy nañ ræi Duèl in Šæl rœ æloñ.

19. Mi ci Æ-run min ci Kuoth æ lar lät, kä cuæ riæm wä kiæth wii thandukä guk ñutä, kä æ ñu mi bi Kuothæ lät?
-Bi Kuoth duèr Gan Ith-rýl päl kæ ruoen mi doeñ æ mäni cæ tèè kæ cut mi gœa mi bi bèn.

-Mëe ñöt Mu-thæth kæ ruac kænæ Kuoth wii Pààm Thii-nay, æ ñu mi cuœ lœ lät æ Gaat Ith-rýl thar pààm?

Kuænæ Šoth 32:1-6

1-Mëe ci naath æ guic i ci Mu-thæth jääny kæ šoo bæ bèn piny wii pààm, cuœr ro duœl nhiam Æ-run kä cu kæ wèè, “Bèr, lät ni kœ kä kuth ti bi jàl nhiamda. Kä kæ kui Mu-thæth ëë nòòñkœ raar kä Yi-jip, kœn kuic næi min ci tuœœk kä jæ.”

2-Kä cu Æ-run kæ lœc i, “Puœnæ til jìthiñ tin tèè kæ mänkun, kæ gaatkun, kænæ nyièèkun, kæ noñæ kæ nhiamdä wanæ mæ.

3-Kä cu næi diaal tilkiæn pön kä cuœ kæ lâth nhiam Æ-run.

4-Kä cuæ tin ca noñ jæ kàn kä cuæ jæ tääth ni ruadh yaañ, kæ dèth bëli. Kä cu kæ wèè, “Titi kæ kæn kuth kun, lo Gaat Ith-rýl, tèè nooñkæ yiæ raar kä Yi-jip.”

5-Kä mëe ci Æ-run mæmæ næn, cuæ yik täth nhiam dœa kä cuæ wèè, “Iruun bæ tèè kæ cäñ tæth kä lœaac kæ kui KUÀR.”

6-Kä mëe cuæ baak kæ cäñ in dœñ ni bakä cu naath muc ti ba wañ nooñ nhial kæ kui tæth kä lœaac. Kæ kœræ cu kæ nyuur kä mithkæ kä mäthkæ kä cuœ ro cu jiac cuœñ kæ duth kænæ ñar.

-Æ ñu mi lät kæ æ Gaat Ith-rýl thar pààm?

-Ci Gaat Ith-rýl ruadh yaañ täth kæ läñ däpä, kä pal kæ jæ æ kæn.

-Kä luik ëë nhiam ëë ci Kuoth æ kàm Gaat Ith-rýl æ luik indiaen?

-Æ Kuoth kärœa min bi la Kuoth nææni diaal.

-Ci Gaat Ith-rýl mi dœñ kuèñ nhiam Kuœth?

-Juä.

-Kä luik in ræwdæ ëë ci Kuoth æ kàm Gaat Ith-rýl æ min diæn?

-/Thilæ rami bi duœær täth kiæ bæ jæ pal.

-Ci Gaat Ith-rýl duœær täth kä ci kæ jæ pal?

-Juää.

-Kæ nin ti tøet tèè ci wä, ci Gaat Ith-rýl æ lar i ba ñuøet Kuøeth diaal dhil luøeth.

-Kä æn täämæ, ci Gaat Ith-rýl ñuøet dàñ ræw tin nhiam tèë ci Kuoth kæ kàm kæ tol.

-Ci Gaat Ith-rýl Kuoth næn cæ rik dàñ wäl jækä Pý-ru kænæ Ji Yi-jip.

-Ci Gaat Ith-rýl Kuoth næn cæ Kìr in Lual læp kä cuœ jæ ñuøek kuì.

-Ci Gaat Ith-rýl Kuoth næn cæ Pý-ru kænæ ræm kooræ muœy Kiùr in Lual.

-Ci Gaat Ith-rýl Kuoth næn cæ kæ jækä Mana cieñ nhial kænæ ñeey.

-Ci Gaat Ith-rýl Kuoth næn cæ kæ möc kæ pi ræi pàam.

-Tämæ, Gaat Ith-rýl palkæ ni dœw yaañ mi ca täth kæ läñ däpä, kä ci kæn æ cu lar i æ jæn dœw yaañ ëë nòòñkæ raar kä Yi-jip.

-Æn Kuoth ñäcæ jæ i Gaat Ith-rýl palkæ ni dœw yaañ làñ?

Kuænæ Šoth 32:7-8

7-Kä cu KUÄÄR Mu-thæth jiok, “Wèr piny, kæ šoo ci næiku, tèè ci nooñ raar kä Yi-jip, bèn jiääk.”

8-Ci kæ pýth kæ lätni kä mëë cä luèèk ni kæ i /ca bi lät kä ca ro tåth dœw yaañ làñ. Ca ro göñ kæ jæ kä ca näkikä æ ci kæ wèè i, "Titi kæ kæn kuth kun, Lo Ith-rýl, mëë ci ji nooñ raar kä Yi-jip."

-Æn Kuoth ñäcæ jæ i Gaat Ith-rýl palkæ ni ruadh yaañ làñ?

-Juää.

-Ci Kuoth Gaat Ith-rýl næn palkæ ni ruadh yaañ làñ.

-Kuoth næænæ ti diaal.

-Ci Kuoth A-dœm kænæ Yip næn cam kæn dœw jiaath ëë cæ kæ luèk thin i /ca bi cam cam.

-Ci Kuoth K-æn næn näkæ Æ-bæl.

-Ci Kuoth duer Ji jiäkni Thœ-dœam kænæ Goem-rœ næn.

-Ci Kuoth dämani Jœ-thæp næn kokæ jæ ji kòkä kuaany ni kä Yi-jip.

-Kuoth næænæ dueer diaal, kä jæn nyìiræ dueer diaal.

-Ci Kuoth bén ñyöny kæ Gaat Ith-rýl?

Kuænæ Šoth 32:9-10

9-“Cä næi titi næn,” ci KUÄÄR Mu-thæth jiok, “kä ci kæ la næi ti bum wuøethkiæn.

10-Tämæ kuæ mèt pälä kæ šoo góðr ñyönydä däkdiæn. Kä bi nyøek kæ jakä dör mi diit mi dœñ.”

-Ci Kuoth ñyöny æ lòn kæ Gaat Ith-rýl.

-Ci Kuoth ñyöny æ lòn kæ Gaat Ith-rýl æ cuæ góðr ni šoo bæ kæ thöy.

-Kä æ ñu mi ci Mu-thæth æ lär Kuoth?

Kuænæ Šoth 32:11-14

11-Kä cu Mu-thæth kœac lœaac KUÄR ni Kuoth lip. Kä cuæ wèè, “Lo KUÄÄR,” “Æ ñu bi ñyöny kæ nææku mœ, tëë ci nooñ raar kä Yi-jip kæ tèt mi bum ni jæn kä ti diaal?

12-Æ ñu mi bi Ji Yi-jip æ lar œ i, ‘Cækæ nañ raar kæ pÿl dœcerä, kæ šoo bækæ cu wä näk ræi päämni kä bækæ cu riaw wic muœœn?’ Æ lœcdú kœc kä ñyönydu; rit càru kæ riæk in góori i dëri noñ nææku.

13-Tim kuaanyku ni A-bram, A-dhæk, kænæ Ith-rÿl, tëë ci rœ yac kæ kuidiæn i: ‘Bä kuayku jakä ñuan cet kæ kuæl dhial kä bæ kuayku kàm mun ëë ci lär kæ, kä bæ cu la cieendiæn æ mäni gik.’”

14-Kä ci Kuoth lœcdæ cu kœay kä /kènæ dàk ëë cæ lar i bæ nòñ næækæ kæ ñyönydæ læ nooñ.

-Kä æ ñu /kèn Kuoth Gaat Ith-rÿl däk œ?

-Kæ šoo ci Mu-thæth Kuoth pal i /cæ kæ bi riaw.

-Ci Mu-thæth wèè i, mi ci Kuoth Gaat Ith-rÿl riaw, dè Ji Yi-jip wèè ci Kuoth kæ nañ raar kä Yi-jip kæ šoo bækæ wä näk.

-Mu-thæth cæ wèè bi Kuoth ñutdæ dhil kap kæ kui A-bram, A-dhæk, kænæ Jæ-kœb kæ šoo bikæ tèè kæ kuay ti ñuan ti bi la dòr mi diit.

-Kæ šoo ci Mu-thæth Kuoth pal, /kèn Kuoth Gaat Ith-rÿl læ riaw.

-Kä cu Mu-thæth cu wä piny wii Pààm Thii-nay.

-Æ ñu mi ci Mu-thæth æ læl mëë cæ cöp thaar Pààm Thii-nay?

Kuænæ Šoth 32:15-19

15-Cu Mu-thæth rœ riet jœk wæ piny pààm kä tè Pääm ŋuøti dàñræw tètädæ. Kæ ti ca kuæm peknikiæn dàñræw, nhiamdiæn æ mäni jœkdiæn.

16-Upatni lätkæ Kuoth; kä goerkæ Kuoth, tin ca kuÿm upatä.

17-Mëe ci Jœ-cuœ jœw nàth liñ rœalkæ, cuæ Mu-thæth jiok, "Tè šœw kæ jœw koor wic."

18-Kä cu Mu-thæth jæ lœc, "/Ciæ jœw jucä, kä /ciæ jœw nææni ti ca jœc bæ; æ ni jœw kïtä ænæ liæñä mæ."

19-Kä mëe ci Mu-thæth wic kä næænæ ruadh yaañ in ca täth kænæ duth nath, cuæ ñyÿny æ lõñ æ bi upani tin tè tètädæ pÿyn, kä cu kæ tiath æ bikæ ro nör thar pààm.

-Ci Mu-thæth ñyÿny æ lõñ kæ Gaat Ith-rÿl æ bæ upatni päämni tin ca luèèk Kuøeth gœar thin yuœr piny tètädæ æ bikæ tiath.

-Kä kæ kœræ, æ ñu mi ci Mu-thæth æ lät?

Kuænæ Šoth 32:20

20-Kä cu Mu-thæth ruadh yaañ kàn cuæ jæ wañ kæ mac; cuæ jæ cu nör æ bæ la tup, kä cuæ jæ ruœr ræi piini kä cuæ Gaat Ith-rÿl jakä mi ba jæ math.

-Cu Mu-thæth ruadh yaañ làñ tiath, kä cuœ läñ indan nör æ la tup, cuœ jæ ruœr ræi piini, kä cuæ Gaat Ith-rÿl kök i ba pikæ math.

-Kä kæ ſoo ci Mu-thæth upatni päämni dàñræw tiath tœ ci Kuoth luèèk dàñ wäl gœar thin, cu Kuoth Mu-thæth jiok i bæ ñu læl?

Kuænæ Šoth 34:1-2

1-Kä cu KUÄÄR Mu-thæth jiok, "Kuæm pääm dàñræw ti kœñ ti cèt kæ tœ ci nhiam, kä bæ rieet tœ cä kœñ gœar upatni tœ ci nhiam tœ ci tiath, nyœk kæ gœar thin.

2-Riali rœœduikä kæ run wañ, kä ber wii Pààm Thi-nay. Nyuthni rœœdu šä wii pààm æn wani."

-Kä cu Mu-thæth Kuoth luøeth, kä cuæ upatni päämni ræw kœkiæn nyœk kæ kuem, kä cuæ upatni dàñ ræw tœtœ nañ wii Pààm Thi-nay.

-Tiimi mèè ci Kuoth æ lär Mu-thæth i bi Gaat Ith-rýl kæ-mæ täth Jæ?

-Kæ kær guäth mi tè thin, cu Gaat Ith-rýl kæ-mæ täth cèt kæ mèè ci Kuoth æ lär Mu-thæth.

Kuænæ Šoth 39:42-43 kænæ 40:17

42-Cu Ji Ith-rýl lät lät cèt kæ mèè ci KUÄÄR Mu-thæth jiok.

43-Kä mèè ci Mu-thæth lät car cuæ jæ jièk ca jæ lät cètæ kæ mèè ca lar æ KUÄÄR. Kä cu Mu-thæth kæ cu pöth.

17-Kä cuœ luak cu jiæc kæ cäñ in nhiam kä pay in nhiam kä ruœn in ræwdæ.

-Kä kæ šoo ci Gaat Ith-rýl kæm täth cèt kæ mèè ci Kuoth æ nyöth, cu ciañ wutä KUÄÄR cu bèn ræi kæ-mä.

Kuænæ Šoth 40:34-35

34-Kä cu puär Luak Matä cu kum, kä cu ciañ wutä KUÄÄR ræi luaak dölä thiäñ.

35-/Kèn Mu-thæth rœ luäñ kæ cöth ræi Luaak Matä kæ šoo ci puär nyuur thin, kä cu ciañ wutä KUÄÄR luak thiäñ.

-Mi /kèn Gaat Ith-rýl luak täth cèt kæ mèè ci Kuoth æ lärkæ, dè ciañ wutä Kuøeth cöth ræi luaak æn wanœ?

-Šèth.

-Kä kæ šoo ci Gaat Ith-rýl luak täth cèt kæ mèè ci Kuoth æ lär kæ, cu gœy wutä Kuøeth cu cöth ræi kæ-mä.

-Æn Gaat Ith-thrýl dè kæ wä nhiam Kuøeth kæ duœpkiæn kæn kä ro?

-Šèth.

-Kä æ duœœp indiæn kärœa mi dè Gaat Ith-rýl Kuoth cöp kæ jæ mœ?

-Æ duœœp Kuøeth kärœa.

-Kä dènæ duœœp Kuøeth ñàc idi?

-Kæ duœœp Buœk Kuœth, min la Bayböl.